

6. โรงเรือนและการเลี้ยงปล่อย

พื้นที่ภายในโรงเรือน

ชนิดสัตว์	พื้นที่ภายในโรงเรือน	
	ระยะ	พื้นที่
ไก่ไข่	ไถ่รุ่น	ไม่น้อยกว่า 10 ตร./ตร.ม.
	ไถ่ระยะไข่	ไม่น้อยกว่า 5 ตร./ตร.ม.
ไข่เนื้อ	-	น้ำหนักรวมไม่เกิน 20 กก./ตร.ม.
ไก่พันธุ์	ไถ่รุ่น	ไม่น้อยกว่า 10 ตร./ตร.ม.
	ไถ่ระยะให้ผลผลิต	ไม่น้อยกว่า 5 ตร./ตร.ม.
เป็ดไข่	เปิดระยะให้ผลผลิต	ไม่น้อยกว่า 10 ตร./ตร.ม.
สุกร	พ่อพันธุ์	ไม่น้อยกว่า 4.4 ตร.ม./ตัว
	แม่พันธุ์	ไม่น้อยกว่า 1.32 ตร.ม./ตัว
	คอกคลอด	ไม่น้อยกว่า 3.6 ตร.ม./ตัว
	ชงคลอด	ไม่น้อยกว่า 1.32 ตร.ม./ตัว
	กล่อรก	ไม่น้อยกว่า 0.04 ตร.ม./ตัว
	สุกรอนุบาล	ไม่น้อยกว่า 0.3 ตร.ม./ตัว
	สุกรรุ่น-ขุน	ไม่น้อยกว่า 1 ตร.ม./ตัว
โคนม	คอกพัก	ไม่น้อยกว่า 4 ตร.ม./ตัว
แพะเนื้อ	-	ประมาณ 1 ตร.ม./ตัว
แกะเนื้อ	-	ประมาณ 1 ตร.ม./ตัว
แพะนม	-	ประมาณ 1 ตร.ม./ตัว

พื้นที่นอกโรงเรือน

ชนิดสัตว์	น้ำหนักสัตว์ (กิโลกรัม)	พื้นที่ที่คนละตัวหรือคอกที่ใส่
		ไม้รวมกลุ่มสัตว์ (pasture) (ตารางเมตรต่อตัว)
โค-กระบือ (พันธุ์/เนื้อ)	≤ 100	1.1
	≤ 200	1.9
	≤ 350	3
	> 350	3.7 หรือคอกน้อย
		0.75 ตร.ม./100 กก.
โคนม	-	4.5
โคพ่อพันธุ์	-	30
แพะ-แกะ	-	2.5
ลูกแพะ-แกะ	-	0.5
แม่สุกรเลี้ยงลูก และสุกรอายุไม่เกิน 40 วัน	-	2.5
สุกรขุน	≤ 50	0.6
	≤ 85	0.8
	≤ 110	1
	≤ 130	1
สุกรอนุบาลอายุเกิน 40 วัน	≤ 30	0.4

สัตว์ปีก	พื้นที่ที่คนละคอกสุกร (ตารางเมตรต่อตัว)	
แม่ไก่ไข่	4	
สัตว์ปีกเนื้อ (คอกแถว)	ไก่เนื้อ	4
	เป็ด	4.5
	ไก่วง	10
	ห่าน	15
	สัตว์ปีกเนื้อ (คอกเคลื่อนที่)	2.5

7. การจัดการของเสีย

- ❌ ไม่ทำลายทรัพย์สินและน้ำ และไม่ทำให้เกิดการปนเปื้อนของไนเตรตและแบคทีเรียที่ก่อให้เกิดโรคในดินและน้ำ
- ❌ หลีกเลี่ยงการเผาทำลายของเสีย ยกเว้นการเผาทำลายซากเพื่อควบคุมโรค
- ❌ การจัดการของเสีย เช่น บ่อหมัก ควรออกแบบให้สามารถป้องกันการปนเปื้อนสู่ดินและแหล่งน้ำได้

8. การจัดการบันทึกข้อมูล

ผู้ผลิตต้องจัดเก็บข้อมูลให้ครบถ้วนและทันเหตุการณ์

- ☑ ทะเบียนสัตว์ในฟาร์ม
- ☑ แหล่งที่มาเชื้อสัตว์
- ☑ แหล่งที่มาให้อาหารสัตว์และการให้อาหารสัตว์
- ☑ การดูแลสุขภาพสัตว์ การรักษาสัตว์
- ☑ การให้ผลผลิต

9. การจัดการ การเก็บรักษา การขนส่ง การแปรรูปและการบรรจุหีบห่อ

- ❌ ต้องมีการรักษาความเป็นผลิตภัณฑ์หรือผลิตภัณฑ์อินทรีย์ตลอดทุกช่วงของกระบวนการ
- ❌ ผลิตภัณฑ์หรือผลิตภัณฑ์อินทรีย์ ต้องไม่ผ่านการฉายรังสีเพื่อจุดมุ่งหมายในการควบคุมศัตรูพืชและสัตว์ การฉนอมอาหาร และการกำจัดจุลินทรีย์ก่อโรคหรือการสลายบาล
- ❌ ผลิตภัณฑ์หรือผลิตภัณฑ์อินทรีย์ ท่อประหว่งการเก็บรักษา ขนส่ง แปรรูป หรือบรรจุหีบห่อจะต้องได้รับการบ่งชี้ข้อจำกัดชัดเจน

10. การแสดงฉลากและการกล่าวอ้าง

ผลิตภัณฑ์หรือผลิตภัณฑ์อินทรีย์ ต้องมีความแสดงรายละเอียดให้เห็นได้ง่าย ชัดเจน ไม่เป็นเท็จหรือหลอกลวง

จัดพิมพ์โดย : กองส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่

สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สำนักงานปศุสัตว์เขต

สำนักพัฒนาฯระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์ กรมปศุสัตว์

69/1 ถนนพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400

โทรศัพท์ 0-2653-4480 โทรสาร 0-2653-4932

E-mail : farm@dld.go.th

กรมปศุสัตว์

หลักการสำคัญ การผลิตปศุสัตว์อินทรีย์

ผ่านการรับรอง
จากกรมปศุสัตว์

ข้อกำหนดวิธีการผลิตปศุสัตว์อินทรีย์

1. แหล่งที่มาของสัตว์

พันธุ์สัตว์ต้องมีความสามารถในการปรับตัวในสภาพแวดล้อมการผลิต และสามารถต้านทานโรค สัตว์เกิดในฟาร์มที่มีการจัดการตามระบบ เกษตรอินทรีย์ สัตว์ต้องถูกเลี้ยงในระบบอินทรีย์ตลอดช่วงชีวิตของสัตว์

2. การปรับเปลี่ยนระบบการผลิตให้เป็นระบบการผลิตปศุสัตว์อินทรีย์

(การจัดการพื้นที่)

- พื้นที่ไม่ใช้ปุ๋ยเคมี ยากำจัดศัตรูพืชและยาฆ่าหญ้า
- พื้นที่ปลูกพืชและพืชอาหารสัตว์ ต้องมีระยะปรับเปลี่ยนสำหรับพืชล้มลุก 12 เดือนและพืชยืนต้น 18 เดือน

(สัตว์)

สัตว์ที่มาจากฟาร์มที่ไม่ได้รับการรับรองปศุสัตว์อินทรีย์ ตัวสัตว์ต้องมีระยะปรับเปลี่ยนระบบการผลิตตามชนิดสัตว์ที่กำหนด ผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์จึงสามารถวางขายเป็นสินค้าปศุสัตว์อินทรีย์ได้ รายละเอียดดังตาราง

ระยะการปรับเปลี่ยนเป็นปศุสัตว์อินทรีย์ ตามชนิดสัตว์

ชนิดสัตว์	ระยะเวลาการปรับเปลี่ยน
โค กระบือ	<ul style="list-style-type: none"> - สัปดาห์การผลิตเนื้อ - 12 เดือน และอย่างน้อย 3/4 ของวัฏจักรต้องอยู่ในระบบปศุสัตว์อินทรีย์ - สัปดาห์การผลิตเนื้ออกโค - 6 เดือน ความถี่ถูกโคที่หนึ่งหรือสอง และอยู่ไม่เกิน 6 เดือน - สัปดาห์ผลิตน้ำนม - 90 วัน เมื่อพ้นระยะนี้สามารถเรียกว่าเป็นน้ำนมอินทรีย์ระยะปรับเปลี่ยนได้ และหลังจากนี้ 6 เดือน จึงจะสามารถจัดวางเป็นน้ำนมอินทรีย์ได้
แพะ แกะ	<ul style="list-style-type: none"> - สัปดาห์การผลิตเนื้อ - 4 เดือน - สัปดาห์การผลิตน้ำนม - 90 วัน เมื่อพ้นระยะนี้สามารถเรียกว่าเป็นน้ำนมอินทรีย์ระยะปรับเปลี่ยนได้ และหลังจากนี้ 6 เดือน จึงจะสามารถจัดวางเป็นน้ำนมอินทรีย์ได้
สุกร	<ul style="list-style-type: none"> - สัปดาห์การผลิตเนื้อ - 4 เดือน
สัตว์ปีก	<ul style="list-style-type: none"> - สัปดาห์การผลิตเนื้อ - ตลอดอายุของการผลิต - สัปดาห์การผลิตไข่ - 6 สัปดาห์

3. อาหารสัตว์

- ต้องคำนึงถึงคุณภาพอาหารสัตว์ และควรใช้วัตถุดิบที่ผลิตจากฟาร์มตนเองมากที่สุด
 - ต้องคำนึงถึงความต้องการทางโภชนา และสรีระของระบบย่อยอาหาร
- กรณีไม่สามารถจัดหาวัตถุดิบอาหารสัตว์อินทรีย์ได้ 100 %**
ต้องคำนวณจากความต้องการอาหารสัตว์ทั้งปี โดยพิจารณา ดังนี้

- สัตว์เคี้ยวเอื้อง >>>** วัตถุดิบที่ผลิตในระบบเกษตรอินทรีย์ในปริมาณไม่ต่ำกว่า 90 % ของวัตถุดิบ
- สัตว์กระเพาะเคี้ยว >>>** วัตถุดิบที่ผลิตในระบบเกษตรอินทรีย์ในปริมาณไม่ต่ำกว่า 80% ของวัตถุดิบ

- เป็นสารที่อนุญาตให้ใช้ตาม พ.ร.บ.ควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. 2558 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ไม่ขัดกับหลักการเกษตรอินทรีย์
- วัตถุดิบอาหารสัตว์ที่ใช้เป็นแหล่งแร่ธาตุ วิตามินในสูตรอาหารต้องมีแหล่งกำเนิดจากธรรมชาติ
- กรณีขาดแคลนหรือเหตุสุดวิสัย สามารถใช้สารสังเคราะห์แทนได้ แต่ต้องมีรายละเอียดของแหล่งที่มา และกระบวนการผลิตที่ชัดเจน**
- มีน้ำสะอาดให้สัตว์กินอย่างเพียงพอ
- **ห้ามใช้ยาปฏิชีวนะ ยาแก้ปวด ยาแผนปัจจุบัน สารเร่งการเจริญเติบโต ยูเรีย****

4. การจัดการด้านสุขภาพสัตว์

- จัดระบบป้องกันความปลอดภัยทางชีวภาพอย่างเหมาะสม เช่น การทำวัคซีน กักแยกสัตว์ป่วย การกักกันสัตว์ก่อนนำเข้าฝูงใหม่ เป็นต้น
- กรณีรักษาสัตว์ที่เจ็บป่วยหรือได้รับบาดเจ็บ ให้เลือกใช้สมุนไพร ก่อนใช้ยาแผนปัจจุบันหรือยาปฏิชีวนะภายใต้การดูแลของสัตวแพทย์ แต่ระยะการหยุดให้ยาต้องเพิ่มเป็นสองเท่าของที่ระบุในเอกสารกำกับยา

5. การจัดการฟาร์ม การขนส่งและการฆ่าสัตว์

การจัดการฟาร์ม

- คำนึงถึงหลักสวัสดิภาพสัตว์
- ห้ามใช้วิธีการย้ายฟากตัวอ่อนและฮอว์โมนในการขยายพันธุ์สัตว์
- ห้ามใช้วิธีทางพันธุวิศวกรรมในการตัดแปรพันธุกรรมสัตว์
- ไม่อนุญาตให้มีการจัดการบางอย่างกับร่างกายสัตว์

ยกเว้นกรณีจำเป็น ดังนี้

- ป้องกันการต่อสู้ การตัดหาง ตัดงอยปาก
- ปรับปรุงคุณภาพของผลผลิต >>> การตอนสุกรเพศผู้ เพื่อดัดแปลงในเนื้อสุกร
- การทำเครื่องหมายสัตว์ >>> การติดเบอร์หู ห้ามใช้การประทับตราด้วยความร้อน
- มีพื้นที่เพียงพอให้สัตว์ได้แสดงพฤติกรรมตามธรรมชาติของสัตว์อย่างอิสระ

การขนส่งสัตว์ และการฆ่าสัตว์

- หลีกเลี่ยงการทำให้สัตว์เกิดความเครียดและทรมานเป็นอย่างยิ่งที่สุด ห้ามใช้เครื่องกระตุ้นไฟฟ้าหรือยาหล่อมประสาท
- การขนส่งสัตว์และการฆ่าสัตว์ ต้องคำนึงถึงสวัสดิภาพสัตว์
- การจัดการขนส่ง การฆ่า การชำแหละ และการเก็บรักษา ต้องมีระบบป้องกันการปะปน หรือปนเปื้อนจากผลผลิตที่ไม่ใช่อินทรีย์ และมี การบ่งชี้ที่ชัดเจน
- **ใช้สารเคมีที่อนุญาตให้ใช้ในระบบปศุสัตว์อินทรีย์****